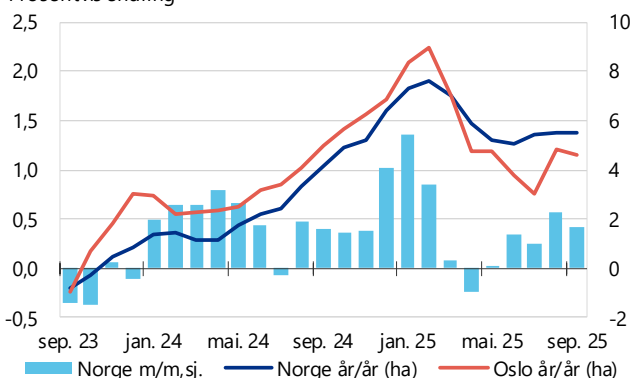

Onsdag publiseres **Eiendom Norges prisstatistikk for brukte boliger i oktober**. I september økte de sesongjusterte boligprisene 0,4 prosent, jf. figuren under. Prisveksten på bruktboliger var høy på starten av året, bl.a. som følge av at egenkapitalkravet i utlånsforskriften ble nedjustert fra 15 til 10 prosent fra 1. januar. Siden desember i fjor har boligprisene steget med 3,6 prosent. Et stort utbud av bruktboliger har isolert sett dempet prisveksten. At mange boliger har vært lagt ut for salg skyldes bl.a. at det er blitt mindre gunstig å leie ut boliger som følge av høyere kapitalkostnader og endringer i beskatningen av sekundærbolig de siste årene. Boliggetterspørselen synes imidlertid sterk, drevet av lavere renter, bedret kjøpekraft og relativt lav arbeidsledighet. Sammen med lav ferdigstilling av nye boliger bidrar dette til økt prispress. Vi venter en sesongjustert oppgang i bruktboligprisene på 0,3 prosent fra september til oktober.

Boligpriser

Prosentvis endring

Kilde: LSEG Datastream / Eiendom Norge / NHO

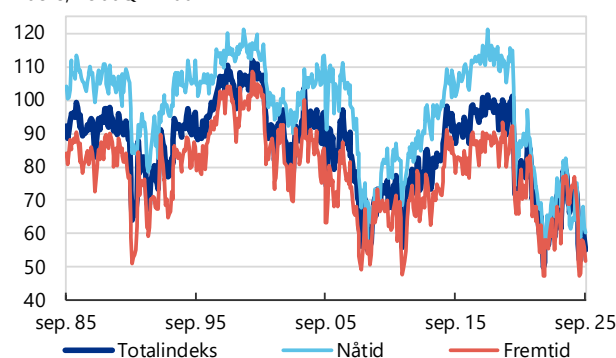
Torsdag offentliggjør **Norges Bank sin rentebeslutning**. Siden dette er et såkalt "mellommøte" legges det ikke frem nye prognoser. Både i juni og september ble styringsrenten senket med ¼ prosentenheter, til 4 prosent, etter å ha ligget på 4½ prosent siden desember 2023. Samtidig som renten ble senket i september hevet sentralbanken sin rentebane for de neste årene. Det indikerer færre rentekutt fremover. Vi venter at sentralbanken holder styringsrenten uendret på torsdag. Neste rentekutt kommer sannsynligvis ikke før i juni neste år.

Etter planen skal de amerikanske **non-farm payrolls for oktober** slippes på fredag, av mange regnet som månedens viktigste tall. Det er imidlertid usikkert om tallene blir publisert nå. I USA er det nemlig fortsatt ikke enighet om det føderale budsjettet, og flere offentlige institusjoner, deriblant Bureau of Labor Statistics (BLS) har derfor midlertidig stoppet arbeidet. Septembertallene er ennå ikke publisert. De siste offentliggjorte tallene, for august, viste en økning på kun 22 000 m/m, mot en ventet økning på 75 000. I tillegg ble antall nye jobber skapt fra og med

april i fjor til og med mars i år nedjustert med 911 000. Et alternativ til non-farm payrolls, er **ADPs tall for sysselsetting**, som publiseres på onsdag. ADP Research Institute er privat og ikke omfattet av nedstengningen. Imidlertid kan tallene fra ADP-rapporten av ulike grunner ha forholdsvis store avvik fra den offisielle BLS-statistikken.

USA: Forbrukertillit

Indeks, 1966Q1=100

Kilde: LSEG Datastream / University of Michigan / NHO

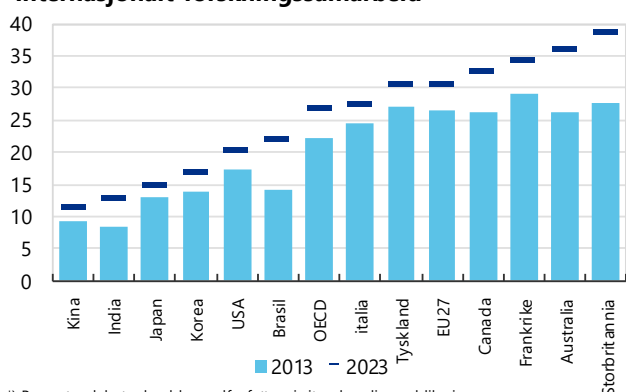
Mens vi venter på at nedstengningen av det føderale myndighetsapparatet i USA skal avsluttes, er det også andre interessante private nøkkeltall fra USA. Senere i dag publiseres **ISM-indeksen for november**, som viser stemningen blant amerikanske innkjøpsjefer i industrien. Det er en ledende indeks for amerikansk industriproduksjon. I oktober var indeksen på 49,1. En verdi under 50 indikerer avtakende aktivitet. University of Michigans tall for **forbrukertilliten i november** publiseres fredag. I oktober avtok forbrukernes syn både nåsituasjon og fremtidsutsiktene fra måneden før, med verdiene 58,6 og 50,3. Forbrukertilliten har knapt vært målt lavere i indeksen snart 60-årige historie, jf. figuren over. Så langt har det likevel vært lite spor av dette i faktiske konsumtall.

Espen Skretting

Kalender		Sist	Nå
Man 1600	US: ISM PMI, okt.	49,1	49,5
Ons 0800	NOR: Statsregnskapet 3.kv		
Ons 0930	SWE: Rentebeslutning	1,75%	1,75%
Ons 1100	NOR: Boligpriser, okt. (å/å)	5,5%	5,4%
Ons 1415	US: ADP sysselsetting, okt	-32k	24k
Tor 0800	NOR: Foretak	-5,8%	
Tor 0800	NOR: Inv.detaljhandl, 3.kv.	-12,8%	
Tor 0800	GER: Industriproduksjon, sep. (å/å)	-4,2%	
Tor 0800	SWE: KPI flash, okt. (å/å)	0,9%	0,8%
Tor 1000	NOR: Rentebeslutning	4,0%	4,0%
Tor 1300	GBR: Rentebeslutning	4,0%	4,0%
Fre	CHN: Eksport, okt. (å/å)	8,3%	7,1%
Fre 0800	NOR: Industriproduksjon, sep. (å/å)	1,7%	
Fre 1600	USA: UoM forbrukertillit, nov.	53,6	53,2

Globalisering gir vekst og velstand blant annet gjennom stordriftsfordeler og spesialisering, økt konkurranse, og tilgang til kapital, teknologi og kompetanse utenfra, f.eks. grunnet grensekryssende bedriftsetableringer, studier utenlands, migrasjon eller forskningssamarbeid. Det siste kan illustreres på ulikt vis. Men en mulig indikator er andelen vitenskapelige artikler med forfattere fra ulike land, siden dette enten skyldes at akademikere har flyttet på seg, eller at det finnes et grunnlag for samarbeid på tvers av land. I 1970 hadde bare to prosent av alle vitenskapelige rapporter forfattere fra flere land. I OECD-landene er andelen nå 27 prosent, med Storbritannia i tet, og i alle land har andelen økt de siste ti årene, jf. figuren under.

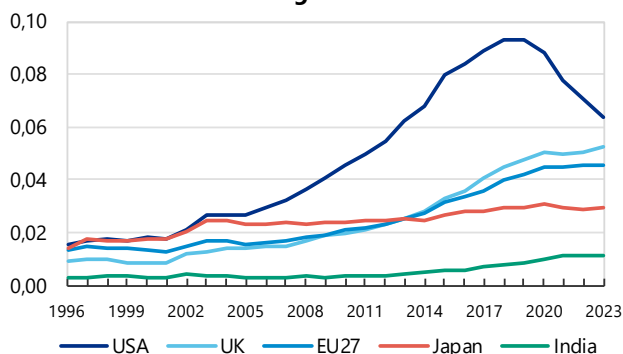
Internasjonalt forskningssamarbeid*

*) Prosentandel utenlandske medforfattere i vitenskapelige publikasjoner
Kilde: OECD Science, Innovation And Technology Outlook 2025 / NHO

Det er likevel tendenser til at forskningssamarbeidet er havnet i motbakke de siste årene. Etter flere år med ganske kraftig vekst, toppet samarbeidet med USA ut i 2018, samme år som Trump innledet sin første runde med handelskrig mot Kina. Mot andre land synes Kinas vekst å ha stanset opp de siste årene, jf. figuren under.

Kinas bilaterale forskningssamarbeid*

*) Antall publikasjoner med kinesiske medforfattere dividert med kvadratroten av totalt antall publikasjoner i Kina multiplisert med totalt antall publikasjoner i samarbeidslandet. (Normalisert)
Kilde: OECD Science, Innovation And Technology Outlook 2025 / NHO

Stagnasjonen kan avspeile at Kina er blitt et mer utviklet land, slik at kompetanse i større grad finnes innenfor landets egne grenser. Men det at India – med et lavere utviklingsnivå – har mer eksternt samarbeid taler mot dette. I tillegg viser detaljert statistikk for utviklingen i det

faglige medforfatterskapet med USA siden 2019 et veldig tydelig mønster. For "ufarlige" fagretninger har omfanget av publiseringer økt. Sampubliseringer innen humaniora økte med 81 prosent fra 2019 til 2023, psykologi med 47 prosent og økonomi med 33 prosent. I motsatt ende er det 43 prosent nedgang for materialvitenskap, 42 prosent for odontologi (!) og 40 prosent for energi.

Utviklingen speiler geopolitiske spenninger og tiltakende stormaktsrivalisering mellom USA og Kina. Det er derfor blitt viktigere enn før å hegne om teknologi som kan brukes militært eller på andre måter i en eventuell fremtidig konflikt. Kinas ferske begrensninger på eksporten av sjeldne jordarter som svar på USAs trusler om høyere toll viser at nødvendige innsatsvarer kan bli brukt som "våpen" i en konflikt. Tilsvarende kan sivil forskning og innovasjon også gavne militære formål ("dual use") - både negativt, ved at det styrker en mulig motparts militære kapasitet, men også positivt, ved at det styrker egen forsvarskapasitet, slik at det kan være synergier å hente ut.

Ovenstående data er hentet fra OECDs ferske *Science, Technology and Innovation Outlook 2025*. Her peker OECD på at utviklingen nettopp avspeiler den økte betydningen av strategisk autonomi på teknologifeltet. For det første tar land i økende grad i bruk politikk som vrir egen forskning i retning av formål som styrker nasjonal og økonomisk sikkerhet. For det andre iverksetter land tiltak som i større grad enn før beskytter teknologi, og særlig dual use, mot mulig uønsket deling. OECD viser til at i 2018 hadde bare 12 land en politikk for forskningssikkerhet, mot 41 nå. Og for det tredje gir land mer strategisk retning på hvilke land det ønskes teknologisk samarbeid med.

Utviklingen OECD beskriver er forståelig, og på sitt vis også ønskelig. Sikkerhet trumfer mye. Men. Når døren stenges for visse typer forskningssamarbeid med noen land, hemmes også egen teknologiutvikling og konkurransekraft, i tillegg til at markedsmulighetene snevres inn. Like viktig er at globale utfordringer, så som klima, pandemier og forvaltning av havressurser, krevder globale løsninger. Jo mindre deling av teknologi og kunnskap, jo vanskeligere blir det å finne løsninger. Derfor blir det også svært viktig å fremover finne den rette balansen mellom å beskytte og å dele. Det blir ikke lett.

Øystein Dørum

Avdeling samfunnsøkonomi		
E-post	Ansvar	Mobil
oystein.dorum@nho.no	Sjeføkonom	907 88 762
eirik.ese@nho.no	Norsk økonomi	416 77 620
torill.lodemel@nho.no	Arbeidsmarked, lønn	924 25 850
hallvard.morck@nho.no	Norsk økonomi	970 75 067
espen.skretting@nho.no	Norsk økonomi	957 81 985
victoria.sparrman@nho.no	Norsk økonomi	924 92 461
bard.ola.tjonneland@nho.no	Internasjonal økonomi	930 22 705

[Tidligere utgaver av NHOs Ukeblikk finnes her](#)